

УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ – АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анна Володимирівна ІГНАТЬЄВА,

аспірантка

Суттєвим недоліком вітчизняного законодавства, що знайшов свій виразний прояв в саме умовах дії правового режиму воєнного стану, є відсутність належної деталізації процедур координації та взаємодії між органами державної влади, військовим командуванням і органами місцевого самоврядування.

Норми Конституції України (статті 85, 106, 116, 140-146 Конституції) [1] визначають тільки загальні вектори взаємодії ключових суб'єктів влади – Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, органів місцевого самоврядування.

Аналогічно Закон України «Про Кабінет Міністрів України» 2014 року (розділи IV-VIII Закону) [2] в загальних рисах регламентує компетенцію Кабінету Міністрів України, що стосуються його взаємовідносин з органами виконавчої влади, Президентом України, Верховною Радою України, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування.

Водночас Закон України «Про правовий режим воєнного стану» 2015 року (статті 3, 4, 8-12, 12-1, 14, 15 та 18 Закону) [3] встановлює лише загальні засади повноважень та взаємодії органів влади під час воєнного стану.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» 1997 року (Розділ II Закону) [4] закріплює тільки принципи організації та функціонування місцевого самоврядування, а також встановлює права і повноваження місцевих рад і їх виконавчих органів, зокрема щодо забезпечення життєдіяльності територіальних громад, організації захисту населення і територій, а також співпраці з державними органами влади, у тому числі в умовах воєнного стану.

Таким чином, всі згадані нормативно-правові акти містять по суті базові принципи співпраці та не передбачають чітких

алгоритмів ухвалення рішень, порядку обміну інформацією та розмежування компетенцій у кризових ситуаціях. Така відсутність конкретики створює ризики неузгодженості дій, дублювання функцій і затримок у прийнятті важливих управлінських рішень у надзвичайних умовах, зокрема під час воєнного стану.

Унаслідок цього виникають дублювання функцій, управлінські колізії та розпорошення відповідальності, що в умовах воєнного стану призводить до затримок у реагуванні на загрози та зниження ефективності державного управління. Наприклад, регулювання порядку вилучення майна для потреб оборони частково дублюється між Законом України «Про правовий режим воєнного стану» 2015 року (пункт 4 частини першої статті 8 Закону) [3] та Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» 1993 року (пункт 1 та 2 статті 6, пункт 1 статті 22 Закону) [5]. Обидва нормативні акти надають право військовому командуванню та органам державної влади на примусове відчуження майна у фізичних і юридичних осіб під час особливих правових режимів, проте відрізняються процедурними деталями та переліком уповноважених суб'єктів, що створює правову невизначеність і ускладнює швидке реагування в умовах воєнних дій.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення : 10.10.2022).
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#n309> (дата звернення : 10.10.2022).
3. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19> (дата звернення : 10.10.2022).
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#n165> (дата звернення : 10.10.2022).
5. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21.10.1993 р. № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#n87> (дата звернення : 10.10.2022).